

Щоденний звіт № 208/2020

від 1 вересня 2020 року¹

Короткий виклад

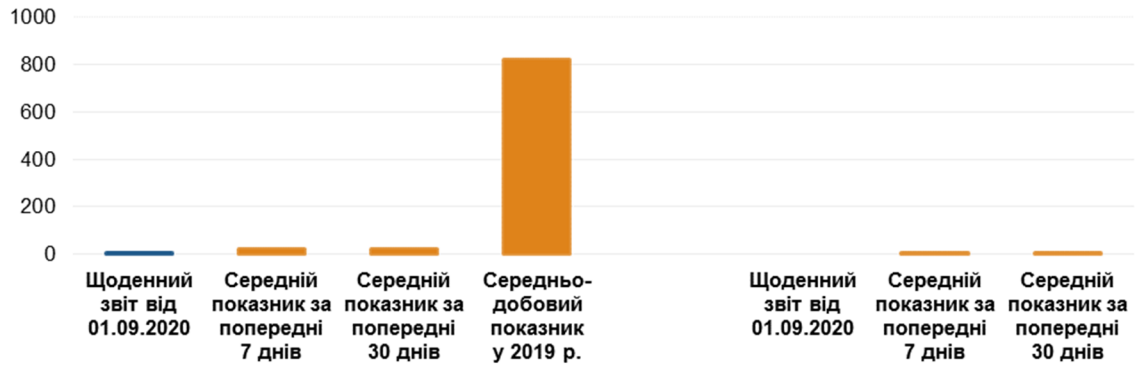
- Місія зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області, тимчасом не зафіксувавши жодного такого порушення протягом попередньої доби в Луганській області. За попередню добу СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню в Донецькій області, тимчасом зафіксувавши 60 таких порушень у Луганській області.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг ситуації на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського. У вечірній і нічний час безпілотний літальний апарат СММ зафіксував присутність людей на ділянках розведення в районах Золотого та Петрівського.
- Місія виявила недавні подовження траншей біля Ужівки та Водяного в Донецькій області.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню і здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія продовжувала спостерігати за ситуацією, в якій на тлі спалаху COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольних пунктах в'їзду-виїзду та відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій і Луганській областях.
- Команди СММ відвідали 2 пункти пропуску на кордоні в непідконтрольних урядові районах Луганської області.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема в пункті пропуску на кордоні поблизу непідконтрольного урядові Ізвариного та на блокпості поблизу непідконтрольної урядові Оленівки*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 31 серпня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню²

К-ть зафіксованих порушень режиму припинення вогню³

К-ть зафіксованих вибухів⁴

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено у додатку. Протягом звітного періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 31 серпня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLI2 (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 01/09/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню (освітлювальну ракету) в районі на північний захід від н. п. Мар'їнка (підконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька). Протягом [попередньої доби](#) Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. Протягом [попередньої доби](#) СММ зафіксувала 60 порушень режиму припинення вогню.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітнього періоду Місія зафіксувала загалом 830 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 148 вибухів, 2 невизначені боеприпаси та 9 освітлювальних ракет, а також 667 черг і пострілів).

Ділянки розведення у районах Станиці Луганської, Золотої і Петрівського

30 серпня за межами ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), поблизу пам'ятника князю Ігорю орієнтовно за 250 м на південний схід від південно-східного краю ділянки розведення, безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ малого радіуса дії зафіксував нове накриття з дерев'яних колод над наявним комплексом бліндажів (за оцінкою, належав збройним формуванням) і складені дерев'яні колоди неподалік (не зафіксовано за даними спостереження від 2 липня 2020 року), а також 1 зенітну установку (ЗУ-23, 23 мм) приблизно за 35 м на південь цього комплексу бліндажів (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 10 червня 2020 року](#)).

У ніч із 29 на 30 серпня у межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 3 осіб на колишніх позиціях Збройних сил України: одну в н. п. Катеринівка (підконтрольний урядові, 64 км на захід від Луганська), приблизно за 1 км на східно-південний схід від північно-західного кута ділянки розведення (наступної ночі БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 3 осіб на тій самій позиції) і ще двох біля її північно-східного кута (наступної ночі БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 1 особу на тій самій позиції). Цей БПЛА також зафіксував присутність 2 осіб на колишніх позиціях збройних формувань біля східного краю ділянки розведення, приблизно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута (наступної ночі БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 3 осіб на тій самій позиції).

30 серпня за межами ділянки розведення БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував бойову броньовану машину (за оцінкою, належала Збройним силам України) приблизно за 50 м на північ від її північно-східного краю та орієнтовно за 640 м на північно-північний захід від її північно-східного кута.

31 серпня поблизу блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення команда СММ бачила 4 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками із написом «СЦКК»); двоє з них пройшли углиб ділянки розведення до місця приблизно на 350 м на північ від її південного краю, а потім повернулися назад.

Того ж дня також за межами цієї ділянки розведення, орієнтовно за 500 м на південь від її південного краю, спостерігачі бачили робітників, які за допомогою важкої будівельної техніки проводили вимірювання, а також виконували зварювальні та земляні роботи.

Увечері 29 серпня у межах ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 3 осіб на колишній позиції збройних формувань біля її південно-східного кута. Увечері 30 серпня на тій самій колишній позиції БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 1 особу.

31 серпня, перебуваючи у 2 місцях поблизу цієї ділянки розведення, команди Місії відзначили там спокійну ситуацію.

Наявність невибухлого боєприпаса біля Петрівського в Донецькій області

29 серпня за межами ділянки розведення в районі Петрівського, у полі приблизно за 800 м на північний схід від північно-східного кута ділянки розведення та орієнтовно за 100 м на схід від дороги між Петрівським і н. п. Стила (непідконтрольний урядові, 34 км на південь від Донецька), якою часто користуються патрулі Місії, БПЛА СММ малого радіуса дії знову зафіксував 1 протитанкову міну (ТМ-62; за оцінкою, належала збройним формуванням) з розірваним підвісним ременем, що лежав поруч (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 22 червня 2020 року](#)).

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення у непідконтрольних урядові районах Луганської області (зокрема на полігоні), а також озброєння, розміщене за лініями відведення, проте за межами виділених місць зберігання озброєння в підконтрольному урядові районі Донецької області й непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (у тому числі на полігонах) (детальніше див. таблицю нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁵

29 серпня приблизно за 3 км на північний захід від н. п. Ужівка (кол. Ленінське; непідконтрольний урядові, 96 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 20- і 30-метрове подовження (з півдня на північ і зі сходу на захід відповідно) існуючої траншеї (за оцінкою, належала збройним формуванням; не зафіксовано за даними спостереження від 26 серпня 2020 року).

Крім того, 29 серпня приблизно за 500 м на південний захід від вищезазначеної траншеї та орієнтовно за 2 км на схід від н. п. Водяне (підконтрольний урядові, 94 км на південь від Донецька) цей БПЛА виявив 20- і 40-метрове подовження (з півдня на північ і з півночі на південь відповідно) існуючої траншеї (за оцінкою, належали

⁵ Зазначена в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Збройним силам України; не зафіксовано за даними спостереження від 26 серпня 2020 року).

СММ зафіксувала бойові броньовані машини у підконтрольних урядові районах Донецької і Луганської областей (детальніше див. таблицю нижче).

Зусилля Місії зі сприяння уможливленню ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

31 серпня СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення підготовки до будівельних робіт південніше південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище) та біля н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), а також південніше мосту в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська).

Того ж дня Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення огляду та технічного обслуговування залізничного полотна, а також видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); ремонту об'єктів інфраструктури водопостачання поблизу н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська); технічного обслуговування, огляду та ремонту ліній електропередачі поблизу Веселої Гори та н. п. Донецький (непідконтрольний урядові, 49 км на захід від Луганська); а також робіт із розмінування на північному боці мосту в Щасті й у районах біля підконтрольних урядові н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська) і н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська).

Крім того, СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

Перебуваючи в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Ізварине (52 км на південний схід від Луганська) упродовж близько 20 хвилин, спостерігачі бачили, що з України виїхав 1 автомобіль і вийшли 4 пішоходи (жінки різного віку). Через 2 хвилини член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район*.

Того ж дня, здійснюючи моніторинг у пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Верхньогарасимівка (57 км на південний схід від Луганська) упродовж близько 20 хвилин, спостерігачі бачили, що в Україну зайшли 3 пішоходи (2 жінки й 1 чоловік різного віку), а з України вийшли також 3 пішоходи (чоловіки різного віку).

Заходи з протидії спалаху COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області спостерігачі відмітили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) біля н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) і відповідний блокпост збройних формувань поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) функціонували.

Перебуваючи на блокпості поблизу Оленівки з 08:45 до 12:15 та з 13:35 до 15:10, команда СММ бачила сукупно 52 осіб (жінок і чоловіків різного віку, у тому числі

8 дітей), 6 автомобілів та 1 мікроавтобус (приблизно 7 пасажирів; жінки та чоловіки різного віку), які прямували до підконтрольних урядові районів. Спостерігачі бачили 10 осіб (жінок і чоловіків різного віку, у тому числі 4 дітей) і 2 автомобілі у черзі в тому ж напрямку.

Команда СММ бачила 9 пішоходів (чоловіків і жінок різного віку) та 7 автомобілів, які прямували до непідконтрольних урядові районів. Спостерігачі також помітили 3 автобуси з приблизно 80 пасажирами (чоловіки та жінки різного віку), які рухались у напрямку непідконтрольного урядові Донецька в супроводі членів збройних формувань (на одному транспортному засобі).

У Луганській області команда Місії зауважила, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту поблизу Станиці Луганської функціонували.

Перебуваючи на КПВВ о 09:10, спостерігачі бачили приблизно 300 осіб (чоловіків і жінок різного віку) у черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а в протилежному напрямку не було нікого. Команда Місії бачила, що гольфкар курсував між новою секцією мосту та КПВВ.

На КПВВ 2 чоловіків (30–39 років) сказали членам патруля Місії, що вони провели минулу ніч разом із 8 іншими людьми (жінками та чоловіками різного віку) на автобусній зупинці біля КПВВ у межах ділянки розведення, через те, що на блокпості збройних формувань їм відмовили у перетині до непідконтрольних урядові районів, оскільки вони не змогли довести, що проживають у непідконтрольних урядові районах Луганської області. Двоє чоловіків додали, що це була вже відповідно десята та сьома ніч, яку вони провели на ділянці розведення (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 31 серпня 2020 року](#)).

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ*

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Відмова у доступі:

- 31 серпня в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Ізварине (непідконтрольний урядові, 52 км на південний схід від Луганська) член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район, пославшись на відсутність дозволу на перебування команди СММ від його командирів.

Затримка:

- 31 серпня на блокпості збройних формувань поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний схід від Донецька) патруль Місії зміг проїхати до підконтрольних урядові районів лише після 35-хвилинної затримки.
- На тому ж блокпості збройних формувань цей патруль СММ зміг повернутися до непідконтрольних урядові районів лише після 116-хвилинної затримки.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- 29 серпня під час виконання польоту над районами між н. п. Зоря (підконтрольний урядові, 40 км на північний захід від Донецька) і н. п. Новобешеве (непідконтрольний урядові, 21 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння). Виконуючи політ над районами між підконтрольними урядові н. п. Рибинське (49 км на південь від Донецька), н. п. Малогнатівка (55 км на південь від Донецька) і н. п. Чермалик (77 км на південь від Донецька) цей БПЛА зазнав впливу перешкод сигналу обох модулів GPS (за оцінкою, внаслідок глушіння).
- 30 серпня під час виконання польоту над н. п. Первомайське (підконтрольний урядові, 17 км на північний захід від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння).

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
29.08.2020	12	самохідні гаубиці (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	навчальний полігон поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
	9	буксирвані гаубиці (Д-30 «Жаба», 122 мм)		
30.08.2020	20	реактивна система залпового вогню (9К51, БМ-21 «Град», 122 мм)	поблизу н. п. Хрустальний (кол. Красний Луч; 56 км на південний захід від Луганська)	

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
29.08.2020	1	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	на території сільськогосподарського об'єкта поблизу н. п. Калинове (35 км на північ від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
30.08.2020	1			
непідконтрольні уряду райони				
29.08.2020	17	танки (Т-64 — 10 од., Т-72 — 7 од.)	навчальний полігон поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
	3	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)		
30.08.2020	25	танки (Т-64 — 21 од., Т-72 — 4 од.)	навчальний полігон поблизу н. п. Круглик (31 км на південний захід від Луганська)	
	10	танки (невстановленого типу — 1 од., ймовірно Т-72 — 9 од.)	поблизу н. п. Лутугине (20 км на південний захід від Донецька)	

Таблиця військової присутності та присутності військового типу у зоні безпеки

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
29.08.2020	1	бойова броньована машина (невстановленого типу)	поблизу н. п. Невельське (18 км на північний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	5	бойова броньована машина (ймовірно типу БМП)	поблизу н. п. Трудівське (47 км на південь від Донецька)	
	1	бронетранспортер (ймовірно МТ-ЛБ)	поблизу н. п. Гранітне (60 км на південь від Донецька)	
	-	подовження траншеї (протяжністю 40 м і 20 м; не зафіксовано за даними спостереження від 26 серпня)	поблизу н. п. Водяне (94 км на південь від Донецька)	
	3	бойова броньована машина (ймовірно типу БМП)	поблизу н. п. Новозванівка (70 км на захід від Луганська)	
	4	бойова машина піхоти (БМП-2)	на території об'єкта поблизу н. п. Зайцеве (62 км на північний схід від Донецька)	
30.08.2020	1	бронетранспортер (типу БТР)	поблизу н. п. Новомихайлівка (28 км на південний захід від Донецька)	
	1	бойова машина піхоти (невстановленого типу)	поблизу н. п. Богданівка (41 км на південний захід від Донецька)	
	1	бойова машина піхоти (невстановленого типу)	поблизу н. п. Кримське (42 км на північний захід від Луганська)	
	1	бойова броньована машина (невстановленого типу)	приблизно 50 м на північ від північно-східного краю ділянки розведення в районі н. п. Золоте (60 км на захід від Луганська)	

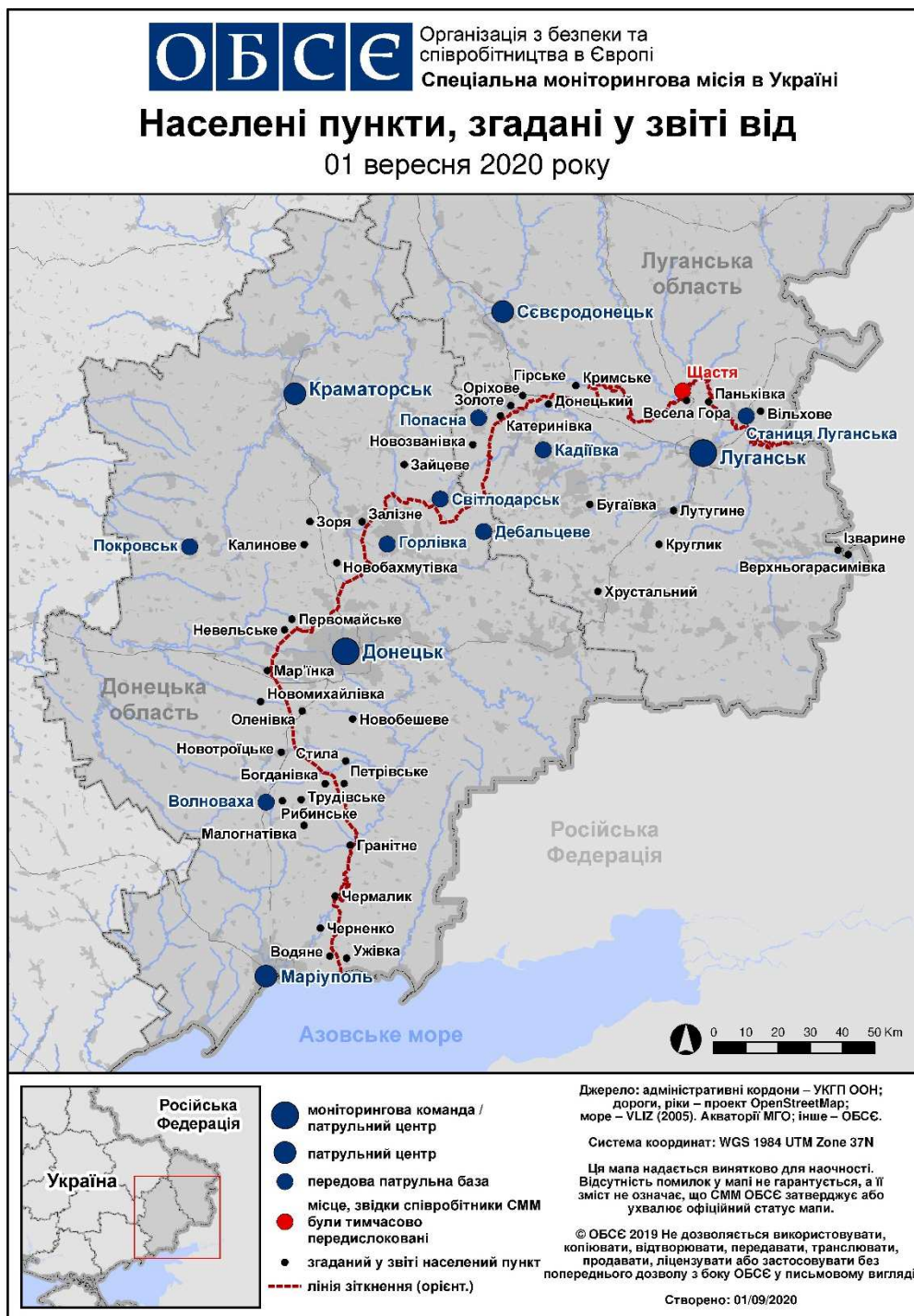
Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
	1	бойова машина піхоти (БМП-1)	у житловому районі н. п. Залізне (кол. Артемове; 42 км на північний схід від Донецька)	БПЛА середнього радіуса дії
	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	неподалік пам'ятника князю Ігорю, приблизно 1 км на південний схід від мосту поблизу Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	-	нове накриття над існуючим комплексом бліндажів і складені неподалік дерев'яні колоди (не зафіксовано за даними спостереження від 2 липня 2020 року)		
31.08.2020	3	бронетранспортер (БТР-70)	поблизу н. п. Черненко (86 км на південь від Донецька)	патруль
	1	бронетранспортер (БТР-60)	поблизу н. п. Новобахмутівка (28 км на північ від Донецька)	
непідконтрольні уряду райони				
29.08.2020	-	подовження траншеї (протяжністю 20 м і 30 м; не зафіксовано за даними спостереження від 26 серпня 2020 року)	поблизу н. п. Ужівка (кол. Ленінське; 96 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 31 серпня 2020 р.⁶

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ на КПВВ у н. п. Мар'їнка (підконтрольний уряду, 23 км на ПдЗх від Донецька)	3-5 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	освітлювальна ракета	випущена(-й) угору	Н/Д	30.08, 22:42

⁶ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані вибухи і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей⁷

⁷ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЕ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).